Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 104 (7665) | Пятніца, 9 чэрвеня 1944 г. | Цана 20 к.

СЁННЯ Ў ГАЗЕЦЕ:

Больш кармоў для калгаснай жывёлы

У вызваленых ад нямецка-фашысцкіх акупантаў раёнах аднаўляецца грамадская жывёлагадоўля. Гэта абавязвае кіраўнікоў раёнаў і калгасаў, работнікаў зямельных органаў неадкладна, сур'ёзна заняцца пытаннямі падрыхтоўкі кармоў для жывёлы. Моцная кармавая база — аснова жывёлагадоўлі.

Мы знаходзімся напярэдадні касавіцы. Наша рэспубліка выключна багата натуральнымі сенажацямі. Паўз рэк цягнуцца шырокія лугі, між палёў разляглiся шматлікія паплавы, мноства балот. Усе яны пакрыты цяпер густымі сакавітымі травамі. Абавязак калгаснікаў — убраць іх своечасова і высокаякасна. Якасць сена залежыць ад таго, калі косіцца трава, як хутка яна сушыцца і складаецца ў стагі. Лепшымі тэрмінамі касьбы з'яўляюцца: для бабовых траў і рознатраўя—у перыяд іх бутанізацыі, для злакавых траў — у перыяд іх калашэння. Вельмі важна, каб першы ўкос сенажацей быў закончаны да пачатку ўборкі збожжа.

Улічваючы гэта, перадавыя калгасы рэспублікі даўно распачалі падрыхтоўку да сенакосу. У Хойніцкім і Брагінскім раёнах амаль ва ўсіх калгасах рыхтуюцца косы, граблі, малаткі, бабкі, бруcкі. Тут ствараюцца жаночыя звенні касцоў начале з вопытнымі калгаснікамі — мужчынамі. У радзе калгасаў такія звенні гэтымі днямі выйдуць на сенажаць.

Соўнарком БССР і ЦК КП(б)Б надаюць вялікае значэнне накапленню грубых кармоў для грамадскай жывёлы калгасаў вызваленых раёнаў рэспублікі. У сваёй пастанове яны ўстанавілі план накаплення грубых кармоў для грамадскай жывёлы, выканання абавязацельстваў па здачы сена дзяржаве, стварэння страхавых фондаў і выдачы сена на працадні для жывёлы, якая знаходзіцца ў асабістым карыстанні калгаснікаў. Каб выканаць гэты план накаплення кармоў для жывёлы, неабходна ўзорна падрыхтавацца да касьбы, мабілізаваць усе сілы калгаснага сялянства.

Аблвыканкомам і абкомам партыі, райвыканкомам і райкомам партыі прапанавана ў дзесяцідзённы тэрмін давесці планы накаплення грубых кармоў да кожнага раёна і калгаса. Наркамзем БССР і Белсельгаспснаб абавязаны завезці неабходныя запасныя часткі для сенаўборачных машын, рамонт якіх трэба закончыць у самы бліжэйшы час. Белкаапсаюзу прапанавана завезці 40 тысяч кос, 35 тысяч брускоў, многа малаткоў і бабак.

Праўленням калгасаў рэкамендавана шырока прыцягваць для касьбы жанчын, ствараючы з іх звенні касцоў.

Пастановай устаноўлен парадак дадатковай аплаты працы калгаснікаў, якія працуюць на сенаўборцы. Апрача асноўнай аплаты ў працаднях, калгаснікам будзе выдавацца адна дзесятая частка ўбранага і застагаванага сена. Касцам, якія працуюць на конных сенакасілках, будзе выдавацца дадаткова, за кожны гектар сенажацей, убраных звыш 40 гектараў у перыяд да пачатку хлебаўборкі, — па 20 кілаграмаў сена.

Праўленням калгасаў дазволена пасля выканання дзяржаўных сенапаставак, забеспячэння сенам грамадскай жывёлы і стварэння страхавых запасаў, — адводзіць частку сенажаці калгасным дварам, якія выконваюць устаноўлены мінімум працадзён, а таксама дазволена ім абкашваць дарогі і аблогі.

Усе гэтыя мерапрыемствы партыі і ўрада накіраваны на тое, каб калгаснае сялянства правяло ўборку сенажацей і сіласаванне кармоў у самыя сціслыя, самыя лепшыя тэрміны. Задача калгаснікаў — у першую чаргу здаць добраякаснае сена дзяржаве, забяспечыць кармамі грамадскую жывёлу. Выканаўшы гэта, яны маюць магчымасць накасіць сена для жывёлы, якая знаходзіцца ў іх асабістым карыстанні.

Дні, якія засталіся да пачатку сенакосу, трэба скарыстаць для лепшай, усебаковай падрыхтоўкі. Прыкладзем усе сілы, каб сенаўборку правесці дружна і арганізавана, каб накапіць дастаткова кармоў для жывёлы калгасаў і калгаснікаў вызваленых раёнаў БССР.

Уручэнне маршальскага знака адрознення „Маршальская Звязда“ Маршалу бронетанкавых войск П. А. Ротмістраву

Першы намеснік Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР тав. Н. М. Швернік уручыў 6 чэрвеня ў Крэмлі маршальскі знак адрознення «Маршальская Звязда» Маршалу бронетанкавых войск **Ротмістраву** Паўлу Аляксеевічу.

Ад Совецкага Інформбюро

З АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 7 ЧЭРВЕНЯ

На працягу 7 чэрвеня ў раёне на паўночны захад і на поўнач ад горада Яссы нашы войскі адбілі атакі невялікіх сіл пяхоты і танкаў праціўніка. Па ўдакладненых вестках, у выніку баёў з 30 мая па 6 чэрвеня нашы войскі нанеслі праціўніку наступныя страты ў жывой сіле і тэхніцы: падбіта і спалена 315 нямецкіх танкаў і самаходных гармат, знішчана 29 бронемашын і бронетранспарцёраў, 62 палявыя гарматы рознага калібра, 240 кулямётаў і да 400 аўтамашын. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіт 451 самалёт праціўніка. Праціўнік страціў толькі забітымі звыш 10 тысяч сваіх салдат і афіцэраў.

На другіх участках фронта — без змен.

За 6 чэрвеня на ўсіх франтах, у паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіты 54 самалёты праціўніка.

* * *

БАМБАРДЫРОЎКА НАШАЙ АВІЯЦЫЯЙ ЧЫГУНАЧНАГА ВУЗЛА І ВАЕННЫХ АБ'ЕКТАЎ ГОРАДА ЯССЫ

У ноч на 7 чэрвеня наша авіяцыя дальняга дзеяння зноў зрабіла масіраваны налёт на чыгуначны вузел і ваенныя аб'екты горада Яссы (Румынія). Прамымі пападаннямі бомбаў разбіта некалькі чыгуначных эшалонаў праціўніка. У выніку бамбардыроўкі ўзніклі пажары. Гарэлі вагоны, платформы, цыстэрны і ваенныя склады. Пажары суправаджаліся моцнымі выбухамі.

Два нашы самалёты не вярнуліся на свае аэрадромы.

* * *

На паўночны захад і на поўнач ад горада Яссы актыўнасць праціўніка значна знізілася. Толькі на асобных участках нямецкая пяхота, узмоцненая танкамі, прадпрыняла некалькі атак. Часці Н-скага злучэння, адбіваючы атакі праціўніка, знішчылі больш 200 нямецкіх і румынскіх салдат і афіцэраў, спалілі пяць танкаў, самаходную гармату і тры бронетранспарцёры. Сёння раніцой адна наша часць нанесла праціўніку контрудар і, прасоўваючыся наперад, авалодала двума вышынямі. У гэтым раёне здалася ў палон рота румынскіх салдат.

* * *

На паўночны захад ад горада Тiраспаль нашы наглядальнікі заўважылі два замаскіраваныя танкі праціўніка. Гарматны разлік сержанта Нікольскага высунуўся на адкрытыя пазіцыі і меткім агнём падпаліў нямецкія танкі.

* * *

На паўночны захад ад горада Віцебск тры групы гітлераўцаў атакавалі нашу баявую ахову. У выніку жорсткай схваткі праціўнік быў адкінуты. На полі бою засталося 60 варожых трупаў.

Снайперы Н-скай часці старшына Аляксей Русакоў і сержант Джуаман Эсіргееў за дзень знішчылі 8 немцаў. Снайпер чырвонаармеец Шумбасаў за 6 дзён знішчыў 13 салдат праціўніка.

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 8 ЧЭРВЕНЯ

На працягу 8 чэрвеня на франтах істотных змен не адбылося.

За 7 чэрвеня нашы войскі падбілі і знішчылі 15 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіты 22 самалёты праціўніка.

* * *

На паўночны захад і поўнач ад горада Яссы нашы падраздзяленні вялі баі за паляпшэнне сваіх пазіцый. Байцы Н-скай часці авалодалі адной вышынёй, якая мае важнае значэнне. Спробы немцаў аднавіць становішча поспеху не мелі. Знішчана да 200 нямецкіх салдат і афіцэраў і некалькі танкаў праціўніка. Узята ў палон 150 гітлераўцаў.

* * *

На поўдзень ад горада Тірасполь нашы разведчыкі імкліва ўварваліся і авалодалі траншэямі праціўніка. У баю за гэтыя пазіцыі знішчана да роты нямецкай пяхоты. На другім участку сорак варожых разведчыкаў фарсіравалі раку Днестр. Байцы Н-скай часці падпусцілі гітлераўцаў на блізкую адлегласць, а затым адкрылі кулямётны і мінамётны агонь. 38 гітлераўцаў забіта. Два немцы ўзяты ў палон.

* * *

На паўднёвы ўсход ад горада Віцебск адбывалася рэдкая артылерыйская і ружэйна-кулямётная перастрэлка. Нашы артылерысты знішчылі чатыры нямецкія гарматы і сем кулямётаў. Восем снайпераў Н-скай часці за апошнія дні знішчылі 57 гітлераўцаў. Снайпер Фёдар Ісаеў знішчыў 12 немцаў, снайпер Іван Пічугін—9, снайпер Пётр Чагін забіў 7 салдат праціўніка.

Нашы штурмавікі - «паляўнічыя» на адной чыгуначнай станцыі спалілі нямецкі эшалон з гаручым.

* * *

На поўначы Н-скае падраздзяленне атакавала апорны пункт праціўніка. Немцы, захопленыя знянацку, не змаглі аказаць сур'ёзнага супраціўлення. Байцы пад камандаваннем лейтэнанта Калістратава знішчылі некалькі дзесяткаў гітлераўцаў і, захапіўшы палонных, вярнуліся ў сваё размяшчэнне.

* * *

Партызанскі атрад, які дзейнічае ў Віцебскай вобласці, у адным населеным пункце ноччу знішчыў 20 гітлераўцаў і спаліў 27 аўтамашын. Ружэйна-кулямётным агнём падбіты нямецкі бамбардыроўшчык «Юнкерс-87». Самалёт зрабіў вымушаную пасадку. Партызаны спалілі варожы бамбардыроўшчык, папярэдне зняўшы з яго кулямёты і радыёстанцыю. Атрад вілейскіх партызан арганізаваў засаду каля дарогі, па якой праходзіла рота немцаў. Совецкія патрыёты прапусцілі наперад разведку праціўніка, а потым адкрылі моцны ружэйна-кулямётны агонь. Забіта і паранена 40 нямецкіх салдат.

* * *

Салдаты і афіцэры праціўніка, якія захоплены ў палон у раёне на паўночны захад і на поўнач ад горада Яссы, паведамляюць, што нямецка-румынскія войскі ў апошніх баях панеслі вельмі вялікія страты. Палонны камандзір 10 роты 2 мотапалка танкавай дывізіі СС «Вялікая Германія» лейтэнант Ганс Эвінд расказаў: «Нямецкае камандаванне сканцэнтравала на невялікім участку моцны кулак. Перад танкавымі і пяхотнымі злучэннямі была пастаўлена задача: «раптоўным імклівым ударам прарваць лінію абароны рускіх, а затым адкінуць іх за раку Прут. Мы сустрэлі арганізаванае і ўпорнае супраціўленне. Асабліва моцнай аказалася руская супроцьтанкавая абарона. Ужо ў першыя дні стала яскрава, што пачатае наступленне ў раёне Яссы асуджана на правал. Спробы прарваць абарону рускіх каштавалі нам вельмі дорага. Танкавая дывізія СС «Вялікая Германія» страціла амаль палавіну сваіх танкаў. Вялікія страты панесла пяхота. Напрыклад, другі батальён 3 палка 11 дывізіі поўнасцю знішчан. Яго накрыў агонь рускай артылерыі. Загінула каля 600 салдат і афіцэраў. 4 пяхотны полк 3 румынскай пяхотнай дывізіі за адзін дзень страціў тры тысячы свайго асабовага складу».

ЗВОДКА

АБ ХОДЗЕ СЯУБЫ ЯРАВЫХ КУЛЬТУР ПА ВЫЗВАЛЕНЫХ РАЁНАХ БЕЛАРУСКАЙ ССР НА 5 ЧЭРВЕНЯ 1944 ГОДА

(У процантах)

Назва абласцей і раёнаў	Засеяна яравых	Назва абласцей і раёнаў	Засеяна яравых
Палеская	91,1	Гомельскі	85,6
Гомельская	80,6	Веткаўскі	81,3
Магілеўская	74,3	Добрушскі	79,7
Дамановіцкі	119,9	Церахоўскі	76,1
Ельскі	106,1	Краснапольскі	75,4
Мозырскі	101,6	Свяцілавіцкі	75,1
Крычаўскі	101,0	Чачэрскі	72,9
Жлобінскі	100,9	Чарыкаўскі	72,8
Рагачоўскі	100,7	Лельчыцкі	72,7
Стрэшынскі	100,4	Васілевіцкі	70,9
Рэчыцкі	98,3	Прапойскі	67,9
Журавіцкі	98,2	Касцюковіцкі	67,5
Мсціслаўскі	98,2	Хоцімскі	65,9
Калінкавіцкі	96,4	Камарынскі	65,6
Хойніцкі	95,9	Кармянскі	64,4
Брагінскі	93,5	Лоеўскі	61,2
Буда-Кашалёўскі	90,3	Клімавіцкі	60,0
Ушаравіцкі	86,6		
Нараўлянскі	86,1	Усяго па БССР	78,7

СПРАВАЗДАЧНА-ЭКАНАМІЧНЫ АДДЗЕЛ НАРКАМЗЕМА БССР.

Абласная нарада па жывёлагадоўлі

МОЗЫР. (**Па тэлефону ад нашага кар.**). Адбылася першая абласная нарада работнікаў жывёлагадоўлі вызваленых раёнаў Палесся. У ёй прынялі ўдзел звыш 130 чалавек. Нарада абмеркавала два пытанні: аб неадкладных мерапрыемствах па развіццю жывёлагадоўлі і аб падрыхтоўцы да размяшчэння жывёлы, якая завозіцца з усходніх абласцей Саюза. З дакладам па першаму пытанню выступіў сакратар абкома партыі тав. Лявіцкі.

— Жывёлагадоўля на Палессі была адной з развітых галін калгаснай гаспадаркі,—гаворыць дакладчык. — У калгасах вобласці было звыш 1.100 жывёлагадоўчых ферм. У сярэднім кожны калгас меў па 300 галоў жывёлы. Па жывёлагадоўлі вобласць у цэлым была экспанентам Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

Нямецка-фашысцкія акупанты знішчылі жывёлу, спалілі будынкі ферм. Так, напрыклад, у Дамановіцкім раёне засталося толькі 5 свіней і некалькі авечак. Немцы знішчылі пчол. З 7 тысяч пчаласем'яў, якія былі да вайны, засталося толькі 48.

Партыйныя і совецкія арганізацыі, праўленні калгасаў,— гаворыць далей дакладчык,— з першых дзён вызвалення ўзяліся за аднаўленне калгаснай жывёлагадоўлі. Прыняты меры да захавання маладняка і кантрактацыі яго. Так, Хойніцкі раён план кантрактацыі маладняка выканаў на 100 процантаў. Добра ідзе кантрактацыя маладняка ў Брагінскім і Нараўлянскім раёнах. Аднак, усё тое, што мы зрабілі, з'яўляецца толькі пачаткам. Закантрактаваны маладняк трэба будзе паставіць на калгасныя фермы. Таму патрэбна неадкладна разгарнуць будаўніцтва кароўнікаў, цялятнікаў, канюшань, свінарнікаў, падабраць на фермы кадры.

Па другому пытанню з дакладам выступіў загадчык аблза тав. Яндульскі. У бліжэйшыя дні ў калгасы вобласці будзе завезена 1.000 галоў жывёлы з усходніх абласцей СССР. Гэту жывёлу трэба сустрэць падрыхтаванымі.

У спрэчках па дакладах першым выступае загадчык МТФ калгаса «КІМ», Хойніцкага раёна, тав. Назаранка.

— Наш калгас,— гаворыць ён, — ініцыятар социялістычнага спаборніцтва за хуткае аднаўленне сельскай гаспадаркі. Змагаючыся за высокі ўраджай, мы разам з тым змагаемся за хутчэйшае аднаўленне жывёлагадоўлі. План кантрактацыі маладняка па калгасу выканан на 120 процантаў. Закантрактаваныя цяляты цяпер ставяцца ў падрыхтаваныя цялятнікі. У нас ёсць птушкаферма, дзе пасаджана на яйкі 60 квактух. Вялікую ўвагу мы ўдзяляем нарыхтоўцы кармоў. Рыхтуем сіласныя ямы, рамантуем дзве сіласарэзкі. На асобных участках сенажацей будзем праводзіць два ўкосы, а таму касьбу распачнем як мага хутчэй. На касьбу ў нас выйдуць жанчыны і дзяўчаты.

Сакратар Васілевіцкага райкома комсамола Станіслаў Садоўскі ў сваёй прамове адзначыў, што комсамольцы і моладзь раёна прымаюць актыўны ўдзел у развіцці грамадскай жывёлагадоўлі. Вялікую работу моладзь правяла па кантрактацыі маладняка. Па ініцыятыве моладзі арганізавана 5 птушкаферм. Самая лепшая птушкаферма — у калгасе імені Свярдлова, якой загадвае комсамолка Анна Нярэзька. Таксама арганізавана 9 малочна-таварных ферм, дзе налічваецца 475 галоў жывёлы. На ферме калгаса «Чырвоная Дуброва» — 10 дойных кароў і 20 цялят. У раёне рыхтуюцца да прыёмкі жывёлы, якая завозіцца з усходніх абласцей Саюза. Пабудаваны і адрамантаваны 22 канюшні, 26 кароўнікаў, 25 цялятнікаў.

Усяго ў спрэчках выступіла 17 чалавек. Сярод іх сакратар Ельскага райкома партыі тав. Спепэненка, старшы зоатэхнік Брагінскага райза тав. Кудзевіч, загадчык фермы калгаса імені Леніна, Мозырскага раёна, тав. Сіраж, сакратар Нараўлянскага райкома комсамола тав. Лабада.

З прамовай на нарадзе выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. П.З. Калінін.

С. ШАРАМЕТ.

Калгас «Іштыхат» (Туркестанскі раён, Паўднёва-Казахстанскай вобласці) стварыў буйную элітную баваўняную гаспадарку.

НА ЗДЫМКУ: калгасніца-лабарантка Залейха Саліева вызначае нумар валакна.

(Фотахроніка ТАСС).

Рыхтуемся да ўборкі ўраджаю

Калгаснікі нашай сельгасарцелі засеялі звыш плана 12,5 гектара зернавых культур, паспяхова закончылі пасадку бульбы на плошчы 54 гектары. Першынство ў правядзенні веснавой сяўбы заваявала брыгада комсамольца тав. Рыштакова. Калгаснікі гэтай брыгады цяпер засяваюць звышпланавыя гектары і пачынаюць праполку яравых. Асабліва старанна працуюць у калгасе Пётр Грэцкі, Наталля Кулагіна і Марыя Грэцкая. Яны выконваюць нормы выпрацоўкі на 150—170 процантаў.

Вялікую дапамогу калгасу аказваюць трактарысты тт. Дзедаў і Кужэльны. Дзённыя заданні на ворыве яны выконваюць на 120—130 процантаў. Трактарысты ўзаралі пад яравыя 70 гектараў і 35 гектараў папараў.

Цяпер мы даглядаем пасевы і рыхтуемся да касавіцы і ўборкі ўраджаю. Калгасны каваль тав. Удодаў падрыхтаваў 9 акучнікаў, зрабіў 20 малаткоў і 11 бабак для кляпання кос. Цясляры рамантуюць калгасны свіран. Калгасніцы сабралі 39 мяхоў для збожжа. У калгасе ёсць 4 спраўныя малатарні і прывод.

Н. ВАРЫВОДА,
старшыня калгаса «Чырвоная зорка», Веткаўскага раёна.

Ініцыятыва вучняў

Піонеры і школьнікі Бярозкаўскай сярэдняй школы, Хоцімскага раёна, рашылі аказаць канкрэтную дапамогу калгасным птушкафермам. Кожны піонер і школьнік абавязаўся вырасціць качку або гусь і курыцу.

У Бярозкаўскай школе навучаецца 220 дзяцей. Такім чынам, да канца лета яны выгадуюць і здадуць на калгасную птушкаферму многа гусей, качак і курэй.

Піонеры і школьнікі звярнуліся да ўсіх піонераў і школьнікаў Магілеўскай вобласці з заклікам падхапіць іх прыклад. Раённыя газеты Магілеўшчыны надрукавалі пісьмо бярозкаўскіх школьнікаў.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Важакі калгаснай моладзі

З прыходам Чырвонай Арміі ў калгасе імені Варашылава, Сакольніцкага сельсовета, была аднаўлена комсамольская арганізацыя.

Выконваючы рашэнне XII пленума ЦК ВЛКСМ «Аб бліжэйшых задачах работы комсамола ў вёсцы», комсамольская арганізацыя ўзялася за работу. Свае сілы яна расставіла на рашаючых участках калгаснай вытворчасці, дапамагла праўленню арганізаваць вытворчыя брыгады і арганізацыйна ўмацаваць калгас. Комсамольцы Аляксей Вішнеўскі і Ягор Навіцкі вылучаны брыгадзірамі паляводчых брыгад. Была створана комсамольска-маладзёжная паляводчая брыгада, брыгадзірам якой з'яўляецца лепшы комсамолец Віктар Абуховіч. Апрача таго ў калгасе арганізаваны комсамольска-маладзёжныя звенні высокага ўраджаю.

Важнае значэнне ў калгасе мае правільная пастаноўка ўліку і рахункаводства. Гэта работа даручана Міколу Ржэвуцкаму, які раней быў рахункаводам.

Пры актыўнай дапамозе моладзі калгас добра падрыхтаваўся да веснавой сяўбы. Сіламі комсамольцаў і моладзі быў сабран і прыведзен у парадак пасеўны сельскагаспадарчы інвентар. Пад асобны кантроль была ўзята цяглавая сіла. Своечасова засыпана і ачышчана насенне. Зімой на поле вывезен гной, сабраны попел і другія мясцовыя ўгнаенні.

Комсамольская арганізацыя заслухоўвае на сваіх сходах даклады, інфармацыі старшыні калгаса —аб ходзе падрыхтоўкі да веснавой сяўбы, ходзе палявых работ і прымае практычныя меры па знішчэнню выяўленых недахопаў.

Калгас паспяхова правёў сяўбу яравых. Комсамольцы паказалі на сяўбе добрыя прыклады працы, вялі за сабой усю моладзь. Разгарнуўшы социялістычнае спаборніцтва і правільна арганізаваўшы працу, комсамольска-маладзёжная брыгада Віктара Абуховіча першая ў калгасе закончыла сяўбу. Віктар разам з другімі калгаснікамі працаваў у полі і ўзорваў па 0,63 гектара пры норме 0,50. Ад брыгадзіра не адставаў комсамолец Васіль Каляноўскі.

Комсамольска-маладзёжнае звяно Антаніны Якубенка засеяла насенны ўчастак — 4 гектары. Сяўба праведзена на добраякасна апрацаванай глебе. Участак зазеляпеў дружнымі ўсходамі. Калгас будзе мець гатунковае насенне яравых культур.

Комсамольцы з'яўляюцца не толькі перадавікамі калгаснай вытворчасці, але і агітатарамі. Яны арганізавалі ў калгасе выпуск насценнай газеты, а ў брыгадах — баявых лісткоў, у якіх паказваюць вопыт работы перадавікоў і выкрываюць недахопы. У канцылярыі калгаса можна бачыць Дошку гонару, на якую занесены лепшыя калгаснікі. Тут-жа Дошка ходу социялістычнага спаборніцтва за высокі ўраджай, вывешан табель выпрацаваных кожным калгаснікам працадзён.

Комсамольцы працуюць над павышэннем свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню. Створан палітычны гурток, якім кіруе сакратар комсамольскай арганізацыі тав. Ржэвуцкі. Паміма комсамольцаў, заняткі наведваюць яшчэ 35 калгаснікаў. Ужо закончана вывучэнне кнігі таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчыннай вайне Совецкага Саюза», а зараз вывучаецца першамайскі загад таварыша Сталіна.

Арганізацыя расце за лік лепшай часткі калгаснай моладзі. За апошні час у члены ЛКСМБ прынята 10 чалавек.

Леанід АБУХОВІЧ,
інструктар Крычаўскага РК ЛКСМБ.

Магілеўская вобласць.

Перапіска з франтавікамі

БУДА-КАШАЛЁВА. (**Наш кар.**). Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «Шлях да комуны» падтрымліваюць жывую сувязь са сваімі землякамі, якія змагаюцца на франтах Айчыннай вайны. Нядаўна ў калгасе атрымалі пісьмо ад свайго земляка лейтэнанта Н. П. Хамкова, які піша: «Прышоў той доўгачаканы час, калі наша доблесная Чырвоная Армія вызваліла калгаснікаў Буда-Кашалёўшчыны ад нямецкіх звяроў. Я, ваш зямляк, не шкадуючы сіл, помшчу нямецкім катам за ўсе іх злачынствы. Фашысцкі звер цяжка паранены, і цяпер наша задача — канчаткова дабіць яго».

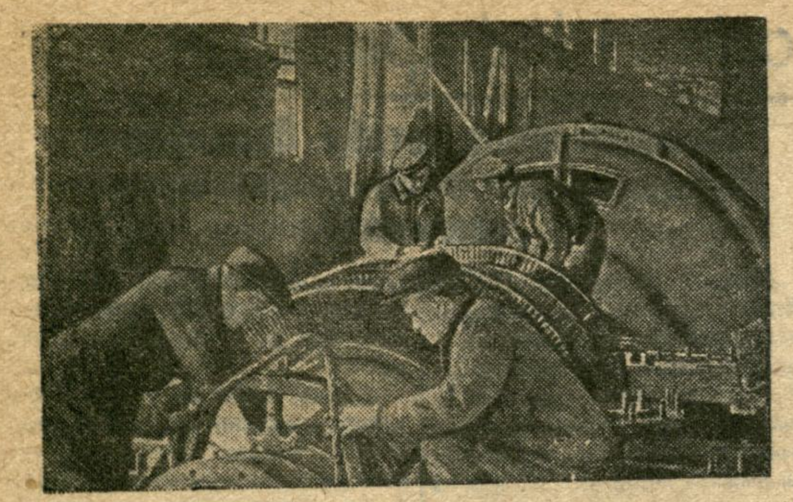
Лейтэнант Н. П. Хамкоў заклікае сваіх землякоў—калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі «Шлях да комуны» па-большэвіцку змагацца за атрыманне высокага ўраджаю на калгасных палях, хутчэй аднавіць свой родны калгас.

Падрыхтоўка да агляду мастацкай самадзейнасці

МОЗЫР, 5 чэрвеня. (БЕЛТА). У раёнах Палескай вобласці разгарнулася падрыхтоўка да абласной алімпіяды мастацкай самадзейнасці. Драматычныя, харавыя, музычныя і танцавальныя гурткі арганізаваны амаль ва ўсіх хатах-чытальнях.

Вялікай папулярнасцю карыстаецца ў Ельску харавы калектыў Дома культуры. Хор пад акампанімент духавога аркестра добра выконвае беларускія і рускія народныя песні. Да алімпіяды ансамбль абнаўляе сваю праграму.

Рознастайная праграма рыхтуецца калектывам Нараўлянскага Дома культуры.

Перад пускам першай чаргі магутнай цеплаэлектрацэнтралі алюмініевага завода ў Сталінску (Кузбас).

На здымку: мантаж турбіны. На пярэднім плане стаханаўцы з комсамольска-маладзёжнай брыгады Аляксандр Гавва (справа) і Міхаіл Быкаў. (Фотахроніка ТАСС).

БОЛЬШ ВЫСОКАЯКАСНАГА ТОРФУ!

З вопыта перадавога прадпрыемства

Сезон здабычы торфу ў поўным разгары. Калектыў торфазавода «Давыдаўка» сустрэў торфасезон арганізавана. Пачалі яго тут на 18 дзён раней тэрміну. Да гэтага была праведзена вялікая падрыхтоўчая праца. Своечасова і высокаякасна вырабілі і адрамантавалі неабходны інструмент і дапаможнае абсталяванне. Да пачатку сезону былі адбудаваны жыллёвыя дамы, адрамантавана сталовая, кантора, лазня, калодзежы. Створана дадатковая крыніца харчавання — падсобная гаспадарка і ўсе сталыя рабочыя забяспечаны індывідуальнымі гародамі.

Тарфяныя палі расчышчаны, праведзены неабходныя падрыхтоўчыя работы. Да пачатку сезона на прадпрыемстве быў таксама праведзен грамадскі агляд інструменту, інвентару і торфапалёў.

Былі праведзены некаторыя мерапрыемствы па ўкараненню новых метадаў працы на здабычы і сушцы торфу: кладка паўкругам, прымяненне рацыяналізаваных тачак (з пашыраным колам) на адвозцы торфу, палегчанай ляжнёўкі на адкатцы торфу.

У гэтым сезоне прадпрыемству ўпершыню прышлося камплектаваць брыгады па здабычы торфу з жанчын. Асаблівая ўвага пры арганізацыі брыгад надавалася падбору брыгадзіраў. Яны былі падабраны з ліку старых кадравых рабочых. Пасля таго, як брыгадзіры былі падабраны і зацверджаны, дырэктар завода прадставіў ім права самім камплектаваць брыгады. Потым брыгадам паказалі тарфяныя палі, пазнаёмілі іх з працэсамі работы. Апрача таго яны атрымалі інструктаж па тэхніцы безапаснасці і прамысловай санітарыі. Першыя тры тыдні брыгады працавалі пад непасрэдным кіраўніцтвам інжынерна-тэхнічнага работніка і інструктара.

Брыгады рабочых замацаваны за пэўнымі ўчасткамі. Гэта павышае пачуццё адказнасці за прадукцыю, за чэсць брыгады, за марку прадпрыемства.

Павышэнню прадукцыйнасці працы садзейнічае яшчэ тое, што да ўсіх рабочых даведзены ўмовы аплаты і нормы выпрацоўкі, а таксама ўмовы прэміравання. У канцы дня рабочым абвяшчаецца процант выканання норм і іх заработак.

Дзякуючы своечасовай падрыхтоўцы да сезона, шырока разгорнутаму соцыялістычнаму спаборніцтву, культуры кіраўніцтва вытворчасцю, майскі план торфапрадпрыемства выканала датэрмінова.

На «Давыдаўцы» створаны комсамольска-маладзёжныя брыгады тт. Малавай, Юрчанка, Трыбілуставай, якія выконваюць нормы на 150—180 процантаў. Тут няма брыгад, якія-б не выконвалі нормы. Удзельнікі рэспубліканскай нарады комсамольска-маладзёжных брыгад Анна Малава і Пелагея Юрчанка перадаюць навічкам свой стаханаўскі вопыт. На сёнешні дзень працуюць ужо 30 маладзёжных брыгад.

Увесь калектыў прадпрыемства (ім кіруе партызан-ордэнаносец, інжынер тав. Малышэў) поўны гарачага жадання даць як мага больш высокаякаснага торфу дзяржаве. У адказ на зварот рабочых шатурскіх торфараспрацовак калектыў торфазавода «Давыдаўка» ўзяў на сябе абавязацельства даць звыш плана 1.250 тысяч торфацаглін, поўнасцю высушыць і ўбраць увесь здабыты торф.

Б. ПАРЭМСКІ,
начальнік вытворча-тэхнічнага аддзела Наркамата мясцовай паліўнай прамысловасці.

Павышаюць тэмпы здабычы

УВАРАВІЧЫ, 6 чэрвеня. (БЕЛТА). Калектыў торфапрадпрыемства «Старая Беліца» ўзмацніў здабычу торфу і паспяхова выканаў майскі план. Больш паловы здабытага торфу складзена ў штабялі.

У чэрвені калектыў торфапрадпрыемства рашыў працаваць яшчэ лепш і выканаць месячны план здабычы торфу за 25 рабочых дзён.

БРАГІН, 6 чэрвеня. (БЕЛТА). Рабочыя торфарцелі «Міхайлаўка» канкрэтнымі справамі адказваюць на першамайскі загад таварыша Сталіна. Штодзённа ў арцелі павышаецца здабыча торфу. Брыгады і звенні, спаборнічаючы паміж сабой, абавязаліся датэрмінова выканаць план. Так, звяно Каці Камок у спаборніцтве са звяном Ольгі Шубёнак выконвае дзённую норму на 200 процантаў.

БЯССМЕРЦЕ

Ёсць моманты ў жыцці, якія працінаюць сэрца, як вастрыё іглы.

Прыгадаўшы, я кожны раз зноў з той-жа вастрынёй болю перажываю гэты суровы снежаньскі вечар.

У зямлянку ўрываецца Тая.

— Стась цяжка паранены,— глуха гаворыць яна. —Немчура высачыла нашу разведку. У яго сапсаваўся аўтамат. Астатнія ўсе жывыя. Стася вязуць у шпіталь, мабыць, прывезлі ўжо.

Бяжым з Таяй у шпіталь. Цемра, як на сэрцы ў маткі, якая страціла любімага сына. Натыкаемся на дрэвы, галінкі раняць твар.

Стась — лепшы разведчык нашага атрада. Смелы, кемлівы хлопец. Першы танцор і весяльчак. У 1941 годзе, папаўшы ў акружэнне, Стась не здаўся ў палон. Ні холад, ні голад не прымусілі яго пайсці ў няволю. Ён першы пайшоў у лес помсціць ворагу, гнаць яго з роднай зямлі.

Таі 18 год. Яе маці, бацьку і 5-гадовую сястрычку немцы спалілі жывымі за сувязь з партызанамі. Калі я гляджу ў шырока адкрытыя шэрыя вочы Таі, мне здаецца, што я бачу ў іх водсвет таго пажару.

Тая засталася адна. І тады Стась прывёў яе ў партызанскі атрад.

Усёй сілай першых дзявочых пачуццяў, усёй гордасцю баявой падругі любіць Тая адважнага разведчыка.

Я ведаю пра гэта. Астатнія здагадваюцца.

Ідзем хутка, амаль бяжым, разрываючы змрок ночы. Але сэрца апярэджвае ногі. Яно ўжо там, каля Стася.

Нарэшце, шпіталь. Першыя некалькі секунд не бачым нічога. Цьмяная капцілка слаба асвятляе прыёмны пакой. Але вось насілкі. На іх ляжыць Стась. Чуб крывяной плямай прыліп да ілба. Урач трымае руку, але пульса няма. Стась мёртвы. Урач асцярожна зпускае яго руку на грудзі і ўважліва аглядае галаву.

— Дабілі прыкладам, гады!— уголас гаворыць ён.

Я адчуваю, як дрыжыкі працінаюць Таю з галавы да ног і перадаюцца мне. Але слёз няма. Мы стаім, як прыкаваныя, не ў стане адвесці позірка ад дарагога нам твару. Не магу вымавіць слова.

Адзін за другім заходзяць разведчыкі, сябры, таварышы. Вось зайшоў камісар. Ён адклікае мяне.

— Застанецеся з Таяй да раніцы.

Моўчкі ківаю галавой. Хіба я пайшла-б сёння адгэтуль?

Цішыня. Амаль усе разышліся. У шпіталі Тая, камандзір, разведчык і я.

Тая не плача. Маўчыць. Яна імкнецца паправіць пасму, што спускаецца Стасю на вока.

Камандзір разведкі, прыкусіўшы ніжнюю губу, ходзіць па пакоі. Ён думае аб помсце.

За гэту доўгую ноч рой успамінаў прапосіцца перада мною.

...Стоячы ў санях, ва ўвесь апор імчыцца Стась. Прыгожы асілак! З блакітных воч сыплюцца іскры смеху. Вазок спыніўся. Стась хвацка спрыгнуў і, на-хаду паціскаючы рукі сябрам, бяжыць да камандзіра. Ён прывёз каштоўныя весткі...

А цяпер гляджу—не верыцца. Стась... Гэта нязгасная, кіпучая крыніца жыцця... Мы больш не пачуем твайго смеху. Не праімчышся віхрам перад намі.

На сцятых губах пагарда. Ты многа разоў гаварыў аб пагардзе да смерці. Ты правы, Стась. Ты бяссмертны. Душа твая, смелая і задорная, поўная барацьбы і помсты, жыве ва ўсіх нас.

Зноў успаміны.

...Высокі прыгажун у нямецкай форме заходзіць у дом. Выклікае гаспадара і на нямецкай мове пытае, чаму перасталі паступаць весткі аб прабыванні партызан у раёне. Спалоханы гаспадар дома апраўдваецца і ў далейшым абяцае працаваць лепш. Раззлаваны «немец» выходзіць, нервова пастукваючы бізуном па наску бота. Прайшоўшы некалькі соцен метраў, ён знімае з галавы нямецкую пілотку і з усмешкай кладзе яе ў кішэню. З другой кішэні дастае другую пілотку з яркай чырвонай звяздою.

— Значыць, гэта праўда, шэпча ён.

Так разведчык Стась выкрыў буйнага шпіёна-здрадніка.

...У зямлянцы рогат. Гэта Стась піша пісьмо: «Начальніку гарнізона, аднавокаму фон Зоне. Мы прышлі да вываду, што ваша туша зусім прыгодна для ўгнаення нашай зямлі, на што і спатрэбім яе ў самы бліжэйшы час. Аб гэтым даводзім да ведама для падняцця вашага баявога духу».

Немцы палявалі на Стася цэлы год. Але без поспеху. Куля не брала храбрага разведчыка.

Тая таксама аддалася ўспамінам. Адчуваю, як цяжка ёй. Аднойчы Стась сказаў Таі:

— Што ты зрабіла для Радзімы? Толькі гавары ў лічбах: колькі пушчаных пад адкос эшалонаў, колькі забітых фрыцаў?

Якую лічбу магла назваць Тая? На яе просьбы аб пераводзе ў баявы ўзвод, камандзір, усміхаючыся, гаварыў:

— Нічога Тая, твая работа на кухні таксама вельмі карысная і патрэбная. Папрацуй, а там пабачым.

* * *

Раніца. Ля цела Стася кожныя 5 хвілін мяняецца ганаровая варта. Падыходзяць атрад за атрадам. Уся пушча ведала і любіла Стася, уся пушча хавае яго.

Адпомсцім! Парукай гэтаму суровыя і рашучыя твары таварышоў.

Строем ідзем за насілкамі да могілак.

Гаворыць камісар.

— Дванаццаць узарваных эшалонаў ворага, шэсць мастоў, семнаццаць забітых фрыцаў. Гэта аб тваёй рабоце, Стась...

— Мы сёння хаваем лепшага разведчыка, стойкага народнага мсціўца, які геройскі загінуў за свой народ, за сваю Радзіму...

Словы камісара даносяцца да мяне як-бы здалёку. Я думаю аб другім... На доўгую ваенную нітку нанізваюцца бісерынкі дзён. Але задоўга да таго, як будзе нанізета апошняя бісерынка, нашы слаўныя войскі вызваляць гэтыя мясцы. Зарастуць травою партызанскія сцяжынкі. Праз балота будзе пракладзена другая вялікая дарога. Па ёй прыдуць сюды людзі. Дзяўчаты ўпрыгожаць кветкамі тваю магілу. Дзецям будуць расказваць пра цябе, таму што гэтыя магілы — старонка гісторыі нашай барацьбы.

...Камандзір разведкі падыходзіць да Стася. Доўга ўглядаецца ў яго твар. Але гаварыць не можа. Дзве буйныя слязы павольна коцяцца па яго шчоках. Голас дрыжыць.

— Стасік, Стась. Паўтара года... як браты. Пад адным плашчом, пад адным дажджом... Адпомсцім за цябе.

Тая становіцца на калені.

— Бывай, родны. На тваю магілу мы прыдзем расказаць аб нашай канчатковай перамозе.

Тры аглушальныя залпы. У чэсць храбрага разведчыка Анастася Курганава, які загінуў геройскай смерцю. Лес уздрыгвае. Кожны з сяброў кідае ў магілу прыгаршню зямлі. Гэта клятва, гэта грознае папярэджанне ворагу.

...Увечары Тая падыйшла да камандзіра.

— Таварыш камандзір, перавядзіце ў разведку.

Камандзір паціснуў Таі руку і сказаў:

— Добра, пераводжу на месца Курганава.

А ноччу ўвесь наш атрад выйшаў на разгром варожага гарнізона. Аднавокі фон Зоне толькі на адны суткі перажыў Стася.

Соф'я САДОЎСКАЯ.

Тыл ворага, Беларусь.
Партызанскі атрад імені Чкалава.

У Акадэміі Навук БССР

Адбыўся аб'еднаны сход акадэмікаў, членаў-карэспандэнтаў і навуковых работнікаў аддзялення грамадскіх навук пры Акадэміі Навук БССР. У сувязі з вызваленнем значнай часткі тэрыторыі Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў прынята рашэнне аднавіць дзейнасць Інстытута мовы і літаратуры Беларускай Акадэміі Навук, функцыі якога часова выконваліся адпаведнай секцыяй пры аддзяленні грамадскіх навук.

Дзейнасць аднаўляемага інстытута значна пашыраецца ў параўнанні з даваенным перыядам. Ужо цяпер разгорнута вялікая работа па складанню слоўніка беларускай мовы, распрацоўцы курса гісторыі беларускай літаратуры са старажытных часоў да нашых дзён, збіранню і навуковай апрацоўцы беларускага фальклора і г. д.

Апрача навуковай распрацоўкі праблем беларускай мовы і літаратуры, пры інстытуце будзе сканцэнтравана вывучэнне пытанняў беларускага выяўленчага і вакальна-музычнага мастацтва.

Дэлегацыя працоўных Мардовіі ў Гомелі

У Гомель прыехала дэлегацыя працоўных Мардоўскай АССР, у складзе якой намеснік загадчыка прамыслова-транспартнага аддзела абкома ВКП(б) тав. Бор, сакратар абкома ВЛКСМ тав. Чарвякоў, сакратар партбюро Рузаеўскага паравознага дэпо тав. Стрэльнікаў, мардоўскі паэт Аляксандр Мартынаў, палявод калгаса «Ударнік» тав. Лабанаў, выхавацельніца школы фабрычна-заводскага навучання Ардатаўскага раёна тав. Фарбер і старшыня райсовета Асоавіяхіма Красна - Слабодскага раёна тав. Акшэўскі.

У гутарцы з нашым карэспандэнтам кіраўнік дэлегацыі тав. Бор паведаміў:

— Працоўныя Мардоўскай рэспублікі шэфствуюць над горадам Гомелем, а таксама над Гомельскім сельскім, Рэчыцкім, Лоеўскім, Церахоўскім і Стрэшынскім раёнамі Гомельскай вобласці. З вялікім уздымам уключыліся яны ў гэту вялікую работу. Яшчэ 18 сакавіка на рэспубліканскай нарадзе перадавікоў прамысловасці і транспарта быў прыняты зварот да ўсіх рабочых і служачых па арганізацыі ўсебаковай дапамогі працоўным Гомельшчыны. Створан рэспубліканскі камітэт па арганізацыі шэфскай работы, а таксама шэфскія групы на прадпрыемствах, у соўгасах і вялікіх калгасах.

У Гомель прыбыў першы эшалон, які складаецца з 27 вагонаў. Мы прывезлі прамысловае абсталяванне, раённыя бібліятэкі, абсталяванне для няпоўнай сярэдняй школы, амбулаторыі, набор інструментаў для 5 слясарна-кавальскіх майстэрань, набор інструментаў для адной комплекснай брыгады па рамонту паравозаў, 30 тон мацаванняў, 2 поўнасцю ўкамплектаваныя стрэлачныя будкі, 2 вагоны піламатэрыялаў, вагон насеннай бульбы, бялізну, вопратку, сельскагаспадарчы інвентар, цвікі, прадметы санітарыі і многа іншага.

Працоўныя Мардовіі разам з падарункамі прыслалі сваім падшэфным пісьмо, у якім гавораць, што першы эшалон—гэта толькі пачатак. Дапамога вызваленым раёнам Беларусі, як і самая дружба паміж мардоўскім і беларускім народамі, будзе мацнець з дня ў дзень.

У бліжэйшы час прыбудзе яшчэ адзін эшалон з абсталяваннем для прадпрыемстваў прамысловасці і транспарта, жывёла, птушка, мэбля, рэчы хатняга ўжытку.

Па раёнах БССР

ЧЭРЫКАЎ. Больш 5.700 вучняў навучаецца сёлета ў 52 школах, адкрытых у Чэрыкаўскім раёне. У гэтым годзе запланіравана пабудаваць тры дамы пад школы—у Рынкаўскім, Глінскім і Вепрынскім сельсоветах.

* * *

ЛОЕЎ. Пасля вызвалення ад нямецкіх захопнікаў у раёне аднаўлена бальніца, 4 фельчарска-акушэрскія пункты, 4 амбулаторыі. Вялікая дапамога аказваецца інвалідам Айчыннай вайны. Раённы аддзел сацыяльнага забеспячэння выплаціў ім 50.000 рублёў дзяржаўнай пенсіі.

* * *

КАСЦЮКОВІЧЫ. 102 выхаванцы жывуць у раённым дзіцячым доме, нядаўна адкрытым тут. Многія дзеці прыбылі сюды з варожага тыла.

Міжнародная інфармацыя

Заява адмірала Рамсея

НЬЮ-ЁРК, 7 чэрвеня. (ТАСС). Па паведамленню карэспандэнта радыёвяшчальнай кампаніі «Калумбія», камандуючы саюзнымі ваенна-марскімі экспедыцыйнымі сіламі адмірал Рамсей заявіў, што першая фаза дэсантных аперацый прайшла паспяхова на ўсе 100 процантаў. Ён заявіў, што марское камандаванне планіравала страты дэсантных барж ад артылерыйскага агню і мінных палёў у 10 процантаў, але з прычыны слабага супраціўлення немцаў, толькі лёгкія баявыя судны панеслі невялікія страты, але яны не мелі ўплыву на дэсантныя аперацыі войск. Рамсей паведаміў, што саюзныя войскі праніклі ў абарончую зону берагавых умацаванняў.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 8 чэрвеня. (ТАСС). Галоўны штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што войскі амерыканскай 5-й арміі, працягваючы сваё наступленне, занялі порт Чывіта-Векія (на захад ад Рыма). Разведчыя часці дасягнулі горада Брачано (на паўночны захад ад Рыма) і разгортваюцца веерам у напрамку да поўначы ад Івіта-Кастэлана (на поўнач ад Рыма).

Войскі англійскай 8-й арміі, працягваючы цясніць праціўніка на поўнач, занялі Субіако (на ўсход ад Рыма) і Монтэ Ратондо (на паўночны ўсход ад Рыма).

ФАРМІРАВАННЕ НОВАГА УРАДА БАДОЛЬО

ЛОНДАН, 6 чэрвеня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што намеснік Італіі прынц Умберто 6 чэрвеня прыняў адстаўку ўрада Бадольо і неадкладна даручыў маршалу Бадольо сфарміраваць новы ўрад з удзелам палітычных лідэраў, якія знаходзяцца зараз у вызваленым Рыме.

Паведамленне штаба Вярхоўнага Камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў

ЛОНДАН, 7 чэрвеня. (ТАСС). Штаб Вярхоўнага Камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў у сваім камюніке № 3 паведамляе:

«Саюзныя войскі працягвалі на працягу ўсяго ўчарашняга дня высадку дэсантаў на паўночным узбярэжжы Францыі. Дасягнуты здавальняючыя поспехі. Атрады «Камандос» складалі частку штурмавых сіл. Ваенна-марскія сілы ворага не прадпрымалі новай спробы перашкодзіць нашым дэсантам у моры. Дзве берагавыя батарэі, якія ўсё яшчэ знаходзяцца ў дзеянні, абстрэльваюцца ваеннымі караблямі саюзнікаў.

Учора з наступленнем цемры, чацверты раз на працягу дня нашы цяжкія бамбардыроўшчыкі атакавалі чыгуначныя камунікацыі і масты. Адзначаецца ўзросшае супраціўленне ў паветры. Збіта 26 варожых самалётаў, якія спрабавалі перашкодзіць дзеянням авіяцыі саюзнікаў.

З гэтай аперацыі не вярнуліся на свае базы адзін бамбардыроўшчык і 17 знішчальнікаў.

У камюніке адзначаецца, што авіяцыя саюзнікаў падвяргала бамбардыроўцы з невялікай вышыні варожыя часці і калоны матарызаванага транспарта.

Далей у камюніке гаворыцца: «Авіядэсантныя аперацыі паспяхова аднавіліся ў мінулую ноч. Самалёты берагавой абароны атакавалі германскія караблі ў Біскайскім заліве.

Буйнае злучэнне цяжкіх начных бамбардыроўшчыкаў зрабіла налёт на масты, шасейныя дарогі і чыгункі ў тылу за межамі сектара ўтаржэння, у тым ліку па чыгуначны вузел Шатодэн.

ЛОНДАН, 7 чэрвеня. (ТАСС). У надрукаваным сёння ўвечары камюніке штаба Вярхоўнага Камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца:

«Войскі саюзнікаў ачысцілі ад праціўніка ўсё ўзбярэжжа раёна высадкі і ў некаторых выпадках устанавілі сувязь паміж суседнімі прадмостнымі ўмацаваннямі. У глыбіні раёна ідуць пераважна цяжкія баі. Увечары 6 чэрвеня контратакі бронетанкавых сіл праціўніка ў раёне горада Кан былі адбіты. Супраціўленне праціўніка ўзмацняецца па меры таго, як уводзяцца ў бой яго рэзервы. Высадка войск і выгрузка з мора ваенных матэрыялаў працягваецца ва ўсіх раёнах, нягледзячы на паўночна-заходні вецер, які працягваецца з часу пачатка аперацыі».

У камюніке паведамляецца, што «ваенныя караблі саюзнікаў абстрэльваюць аб'екты ў глыбіні раёна за лініяй узбярэжжа. Вялікія злучэнні самалётаў усіх тыпаў непасрэдна падтрымліваюць дзеянні нашых сухапутных і марскіх сіл.

Раніцой 7 чэрвеня аднавіліся ў вельмі буйных маштабах авіядэсантныя аперацыі; нашым сухапутным войскам дастаўляюцца матэрыялы і баявое снаражэнне. Сёння раніцой лёгкія і сярэднія бамбардыроўшчыкі двойчы атакавалі вялікія скапленні войск і баявое снаражэнне непасрэдна ў тылу праціўніка, артылерыйскія пазіцыі ў раёне баёў і чыгуначныя лініі на поўдзень ад гэтага раёна».

Авіяцыя саюзнікаў бамбардыравала скапленні войск, артылерыйскія пазіцыі і склады боепрыпасаў. Днём злучэнні цяжкіх бамбардыроўшчыкаў атакавалі вузлавыя пункты дарожнай сеткі ў раёне на поўдзень ад Кана.

ЛОНДАН, 8 чэрвеня. (ТАСС). У надрукаваным сёння раніцой камюніке штаба Вярхоўнага Камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца:

«Байе заняты нашымі войскамі, якія перарэзалі таксама ў некалькіх пунктах дарогу Байе—Кан. Прасоўванне працягваецца, нягледзячы на рашучае супраціўленне ворага. Танкі і пяхота вядуць жорсткія баі. Устаноўлен кантакт паміж нашымі марскімі і паветранымі дэсантамі. Працягваецца безупыннае нарастанне нашых сіл.

На працягу ўчарашняга дня саюзныя ваенныя караблі працягвалі аказваць падтрымку сваім агнём.

Наша авіяцыя працягвала аказваць вялікую падтрымку наземным войскам ва ўсіх сектарах фронта».

«Бамбардыроўшчыкі, — гаворыцца ў камюніке, — не сустрэлі ніякага супраціўлення з боку варожай знішчальнай авіяцыі. Але, па наяўных вестках, нашы знішчальнікі збілі ў паветраных баях 64 варожыя самалёты, а больш двух дзесяткаў варожых машын знішчана на аэрадромах.

Пасля бамбардыроўкі аб'ектаў на чыгуначных і шасейных дарогах у зоне непасрэдных аперацый сярэднія і лёгкія бамбардыроўшчыкі саюзнікаў абстралялі з кулямётаў артылерыйскія пазіцыі, разлікі, аўтамашыны і паязды праціўніка. Саюзныя знішчальнікі - бамбардыроўшчыкі і знішчальнікі таксама праяўлялі выключную актыўнасць, праводзячы разведку над раёнам штурму, прыкрываючы марскія аперацыі і атакуючы на бреючым палёце масты на поўнач ад Карантана і на паўвостраве Катантэн. Самалёты берагавой абароны атакавалі ваенна-марскія сілы праціўніка ў Біскайскім заліве і ў раёне Ла-Манша. Патоплена не менш двух тарпедных кацераў.

У ноч на 8 чэрвеня вялікія сілы цяжкай бамбардыровачнай авіяцыі працягвалі налёты на чыгуначныя цэнтры ў Ашэр, Версалі, Масі-Палезо і Жувізі ў прыгарадах Парыжа, а таксама на скапленні варожых войск і транспарта прыкладна ў 12 мілях на поўдзень ад раёна штурму.

Вельмі вялікія сілы транспартнай авіяцыі і планераў даставілі нашым наземным войскам супрацьтанкавыя гарматы, аўтатранспарт і значную колькасць снаражэння. Невялікія злучэнні авіяцыі праціўніка спрабавалі рабіць налёты на месцы высадкі. Германскія самалёты з'яўляліся ноччу над усходняй Англіяй».

Сапраўды нацыянальная, магутная Польская армія

(Інтэрв'ю пана Мараўскага карэспандэнту ТАСС).

5 чэрвеня пасля тыднёвага прабывання ў часцях 1-й Польскай арміі, упаўнаважаныя Нацыянальнага Совета Польшчы («Краявой Рады Народовай») выбылі ў Кіеў. На аэрадроме іх праважалі генерал-лейтэнант Берлінг, генерал-маёр Завадскі і другія асобы. Глава дэлегацыі пан Мараўскі ў інтэрв'ю, дадзеным на аэрадроме перад ад'ездам карэспандэнту ТАСС, заявіў наступнае:

— Мы ў Польшчы ведалі аб існаванні Польскай арміі ў СССР, але нашы весткі былі вельмі няпоўныя. Цяпер мы самі пабывалі ў Польскай арміі, бачылі яе выдатных людзей, гутарылі з імі. Мы сустрэлі тут амаль стотысячную армію, добра ўзброеную. Яе байцы і афіцэры ў добрым фізічным стане, добра харчуюцца, натхнёны на барацьбу з ворагам. У часцях, якія яшчэ не ўводзіліся ў дзеянне, толькі і чуюцца пытанні: «Калі-ж, нарэшце, мы ўступім у бой?». Адзінае, чым нездаволены гэтыя салдаты, гэта тым, што яны яшчэ не ў баі.

Нам далі магчымасць наведаць усе воінскія часці 1-й Польскай арміі генерала Берлінга. Мы былі ў пяхотных дывізіях, у артылерыйскіх часцях, у тым ліку ў брыгадзе цяжкіх гармат. Мы пабылі ў танкавым і супрацьтанкавым падраздзяленнях, у часці самаходных гармат. Усюды мы гутарылі з салдатамі і афіцэрамі.

Польская армія ў СССР аснашчона баявой тэхнікай так, як ніколі і ніякая армія Польшчы ў мінулым не была аснашчона.

У салдацкім тэатры, у мастацкай самадзейнасці польскіх байцоў мы маглі бачыць, якім глыбокім сумам па роднай зямлі, па Варшаве, па Кракаву, па кожнаму з куткоў Польшчы жывуць байцы Польскай арміі.

На кожным кроку мы маглі канстатаваць, якое глыбокае брацтва па зброі стварылася паміж воінамі Польскай і Чырвонай Арміі. Гэта знаходзіць сваё выяўленне і пры выпадковых сустрэчах байцоў і пры сустрэчы польскіх часцей і часцей Чырвонай Арміі.

Неабходна падкрэсліць, што ўсе байцы аднадушна дзякуюць совецкаму ўраду за тое, што яны атрымалі ад яго выдатную зброю, з дапамогай якой актыўна ўдзельнічаюць разам з Чырвонай Арміяй у барацьбе супроць гітлераўскіх захопнікаў.

Салдаты і афіцэры Польскай арміі ў СССР заявілі нам, што яны бачаць у Нацыянальным Совеце Польшчы той орган, які будзе здольны аб'яднаць усіх палякаў як на радзіме, так і тых, якія знаходзяцца ў эміграцыі, і што яны—салдаты і афіцэры—ужо зараз пачуццямі сваімі, духам сваім прымыкаюць да намаганняў Нацыянальнага Совета.

Вялікая любоў салдат і афіцэраў Польскай арміі да свайго камандуючага генерал-лейтэнанта Берлінга, якому Нацыянальны Совет Польшчы ўручыў ордэн «Крыж Грунвальда» першага класа, а таксама да генералаў Завадскага, Сврчэўскага і другіх камандзіраў. Мы бачылі, якія гарачыя пачуцці любві і падзякі ў воінаў Польскай арміі да Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Чырвонай Арміі Маршала Сталіна. Разам з нашымі воінамі мы выказваем яму пачуццё глыбокай удзячнасці за вялікія клопаты аб Польшчы.

Дзеючая армія, 7 чэрвеня.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

А700156.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўскага, 10.

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ